

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 097-O-Su-16-000250
Brčko, 01.04.2016. godine

Na sjednici Građansko-privredno-upravnog odjeljenja Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine održanoj dana 01.04.2016. godine, a u skladu sa zaključcima Panela iz građanske oblasti održanog dana 29.10.2015. godine doneseni su

ORIJENTACIONI KRITERIJI

za utvrđivanje pravične naknade nematerijalne štete

Ovi orijentacioni kriteriji imaju za cilj da se ujednači primjena člana 200. i člana 201. preuzetog Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78). Orijentacioni kriteriji ne predstavljaju formulu koja automatizmom služi za izračunavanje pravične novčane naknade, nego treba cijeniti sve okolnosti konkretnog slučaja.

FIZIČKI BOLOVI

Orijentacioni kriteriji i iznos za utvrđivanje visine naknade za fizičke bolove (po danima):

Jaki bolovi	orijentaciono	70,00 KM
Srednji bolovi	orijentaciono	40,00 KM
Slabi bolovi	orijentaciono	10,00 KM

Kod utvrđivanja iznosa naknade treba imati na umu da su trajanje i jačina fizičkih bolova dva naročito važna elementa za dosuđivanje pravične novčane naknade, ali sud mora voditi računa i o drugim okolnostima slučaja.

Pri tome, nelagodnosti u toku liječenja (npr. kraća nesvjestica, hospitalizacija, vezanost za krevet, razne vrste imobilizacija i fiksacija, rentgensko snimanje, broj operacija, infuzija, transfuzija, injekcije, previjanje rana, odstranjenje šavova, upotreba invalidskih kolica, bolovanje, posjećivanje ambulate, fizioterapija, trajanje rehabilitacionog postupka i sl.) koje trpi oštećeni razmatraju se u okviru naknade za fizički bol.

Kada će i pod kojim uslovima pojedina od navedenih nelagodnosti prerasti u kakav drugi samostalni oblik nematerijalne štete (npr. duševni bolovi zbog smanjenja životne aktivnosti) treba cijeliti uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja.

Nematerijalna šteta koja se u određenom obliku trajno ili trajnije ispoljava predstavlja jednu štetu, pa se određuje jedan iznos naknade uzimajući u obzir trajanje te štete do donošenja presude i njeno trajanje u budućnosti.

Naknadu za buduću nematerijalnu štetu sud može dosuditi u smislu člana 200. Zakona o obligacionim odnosima i kad se štetne posljedice u psihi oštećenika još nisu ispoljile ako je izvjesno da će te posljedice nastati u budućnosti.

STRAH

Veoma jakog intenziteta	orijentaciono	70,00 KM po danu
Jakog intenziteta	orijentaciono	60,00 KM po danu
Srednjeg intenziteta	orijentaciono	30,00 KM po danu
Slabog intenziteta		5,00 KM po danu

Visina naknade štete u većim ili manjim iznosima u odnosu na gore postavljene vrijednosti određuje se kao i kod fizičkih bolova, odnosno po članu 200. ZOO, imajući u vidu i sve ostale okolnosti konkretnog slučaja.

Pravična novčana naknada za pretrpljeni strah dosuđuje se ako okolnosti slučaja, a naročito trajanje i jačina straha, to opravdavaju.

DUŠEVNI BOLOVI ZBOG SMANJENJA ŽIVOTNE AKTIVNOSTI

- do 30%	orijentaciono	5.000,00 KM za svakih 10%
- do 50%	orijentaciono	6.000,00 KM za svakih 10%
- preko 50%	orijentaciono	7.000,00 KM za svakih 10%

Korekcija naknade moguća je prema obimu i težini utvrđenih trajnih posljedica, a kao dodatne kriterije, treba cijeliti životnu dob, zanimanje oštećenog i slično.

Ovaj oblik štete je u pravilu trajnog karaktera, ali novčana naknada se može dosuditi i kod smanjenja životne aktivnosti privremeno, ako je ječeg intenziteta i dužeg trajanja, ali ako to posebne okolnosti opravdavaju.

DUŠEVNI BOLOVI ZBOG NARUŽENOSTI

- za lakše stepene naruženosti koji se nalaze na granici estetskog oštećenja i to u slučaju da se isti nalazi na veoma vidnom dijelu tijela i da se lako uočava	orijentaciono	2.000,00 KM
- za srednje oblike naruženosti, imajući u vidu godine života, pol i lokalitet oštećenja	orijentaciono	4.000,00 KM
- za jake oblike naruženosti koji izazivaju žaljenje okoline	orijentaciono	6.000,00 KM
- za najteže oblike naruženosti (sljepoća, gubitak ekstremiteta, izmjenu fizionomije oštećenog zbog izuzetno velikih ožiljaka i sl.)	orijentaciono	9.000,00 KM

Korekcija naknade moguća je zavisno od životne dobi, zanimanja oštećenog, lokacije povrede i sl. Pol oštećenog, sam po sebi, ne utiče na visinu naknade po ovom osnovu.

DUŠEVNI BOLOVI ZBOG SMRTI BLISKOG SRODNIKA

(bračni i vanbračni partner/supružnik, dijete, gubitak ploda, roditelji, braća i sestre)

- Za slučaj smrti bračnog i vanbračnog partnera/supružnika i djeteta	orijentaciono	20.000,00 KM
- Za slučaj gubitka ploda roditeljima /zavisno od starosti ploda i ev. gubitka reproduktivne sposobnosti/	orijentaciono od 7.000,00 do 20.000,00 KM	
- Za slučaj smrti roditelja	orijentaciono	20.000,00 KM
- Za slučaj smrti brata ili sestre	orijentaciono	7.000,00 KM

Pravična novčana naknada za duševne bolove djeteta zbog smrti roditelja predstavlja naknadu kako za bol izazvanu samim saznanjem za smrt, tako i za sve kasnije bolove koje dijete trpi zbog gubitka roditelja – ljubavi, njege i pažnje koju bi mu roditelj pružao, pa pripada djetetu koje zbog uzrasta nije moglo osjetiti bol zbog same smrti roditelja, jer je u pitanju naknada za jedinstveni oblik nematerijalne štete.

- bračnom drugu, djeci, roditeljima i vanbračnom drugu ako je postojala trajnija zajednica života	orijentaciono	8.000,00 KM
- braći i sestrama pod uslovom da je postojala trajnija zajednica života prije i u vrijeme nastanka teškog invaliditeta	orijentaciono	6.000,00 KM
- u izuzetno teškim slučajevima (za slučaj naročito teškog invaliditeta jedinog djeteta povreda dvoje djece i slično)	orijentaciono	15.000,00 KM

orijentaciono 100,00 KM po danu

Kod ocjene visine naknade prouzrokovane nematerijalne štete zbog neopravdane osude ili neosnovanog lišenja sloboda (pritvaranja), u pravilu, kao osnovni parametar treba uzeti vrijeme provedeno na izdržavanju zatvorske kazne, odnosno vrijeme provedeno u pritvoru i to na način da se orijentaciono za jedan dan dosuđuje 100,00 KM (analogno zamjenskoj novčanoj kazni za jedan dan zatvora/pritvora), s tim da na visinu naknade štete (odnosno na to da li će ista biti odmjerena ispod ili iznad iznosa od 100,00 KM i koliko ispod/iznad) utiču i sve druge okolnosti slučaja (npr. krivično djelo koje je oštećenom stavljeno na teret, raniju osuđivanost, društveni status u zajednici prije i poslije izdržavanja lišenja slobode, uticaj lišenja slobode na zdravstveno stanje, okolnosti vezane za porodicu i slično).

Predsjednik

Gradansko-privredno-upravnog odjeljenja

Ruža Gligorević